

● **ตั๋วเงินคลัง (Treasury Bill)**

เป็นตราสารหนี้ที่รัฐบาลเป็นผู้ออก มีระยะสั้นไม่เกิน 12 เดือน โดยทั่วไปจะมีอายุตั้งแต่สั้นมาก คือ 3, 7, 14 และ 28 วัน ไปจนถึงที่มีอายุไถ่ถอนมากขึ้นตามลำดับ เช่น 91, 182, 273 วัน

ตั๋วเงินคลังไม่มีการกำหนดดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทน แต่เป็นการประมูลขายในราคาส่วนลดจากมูลค่าหน้าตั๋ว เมื่อครบกำหนดอายุจะได้รับการไถ่ถอนตามราคาที่ตราไว้ของมูลค่าหน้าตั๋ว แต่ผลตอบแทนนั้นอยู่ในรูปของส่วนต่างของราคาที่ยื่นมาในราคาลดกับราคาไถ่ถอนหน้าตั๋ว

● **หุ้นกู้บริษัทเอกชน (Corporate Bond)**

หุ้นกู้เป็นตราสารหนี้ที่บริษัทเอกชนเป็นผู้ออกเพื่อขอกู้ยืมเงินจากผู้ลงทุน เป็นตราสารหนี้ที่มีอายุมากกว่า 1 ปี เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินกิจการของตนเอง

หุ้นกู้จะกำหนดการจ่ายผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยหรือไม่ก็ได้ ถ้าต้องจ่ายดอกเบี้ยจะจ่ายเป็นจำนวนเท่าๆกันทุกหน่วยของหุ้นกู้ตามราคาที่ตราไว้ โดยอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงของการออกในรูปแบบต่างๆกัน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการเงินทุนและความสามารถในการจ่ายคืนเงินต้นของบริษัทนั้นๆ และให้ตรงกับความต้องการเงินทุน ความสามารถในการจ่ายคืนเงินต้นของบริษัทผู้ออกหุ้นกู้ และตรงกับความเสี่ยงของผู้ลงทุนกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด

อัตราดอกเบี้ยของหุ้นกุนั้นจะสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรที่มีอายุครบกำหนดชำระคืนเท่ากัน เพื่อชดเชยความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น ความเสี่ยงของหุ้นกู้คือความสามารถในการจ่ายหนี้ตามกำหนดของบริษัทที่ออกหุ้นกู้ ซึ่งจะมีความเสี่ยงสูงกว่าพันธบัตรรัฐบาล เพราะตราสารหนี้ของภาครัฐมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ ตายตัว และชำระคืนเงินต้นครั้งเดียวในวันไถ่ถอน

เรื่องของภาษีสำหรับการลงทุนในหุ้นกู้

ผู้ที่ลงทุนในหุ้นกู้จะต้องเสียภาษีเงินได้ดังนี้

1. รายได้จากดอกเบี้ยจะต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตรา 15 %
2. กำไรจากการขายหุ้นกู้ (Capital Gain) จะต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตรา 15 %

เช่นกัน

ตราสารทุน

การลงทุนในตราสารทุนจะมีความเสี่ยงสูงกว่าการลงทุนในตราสารหนี้ แต่ก็มีโอกาสที่จะได้ผลตอบแทนที่สูงกว่า เมื่อคุณลงทุนในตราสารทุนนั้นเปรียบเสมือนคุณเป็นเจ้าของกิจการ

ผลิตภัณฑ์ในตราสารทุน

● หุ้นสามัญ

เมื่อคุณลงทุนในหุ้นสามัญ คุณก็เปรียบเสมือนเป็นเจ้าของกิจการ หุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์ที่แสดงสัดส่วนในการเป็นเจ้าของกิจการ สัดส่วนความเป็นเจ้าของนั้นถูกแบ่งตามจำนวนหุ้นที่คุณถืออยู่

● หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred Stocks)

ผู้ที่ถือหุ้นบุริมสิทธินั้นมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการเช่นเดียวกับหุ้นสามัญ แต่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะมีสิทธิได้รับเงินปันผลก่อนผู้ถือหุ้นสามัญในอัตราที่กำหนดแน่นอน และมีสิทธิในสินทรัพย์ของกิจการก่อนผู้ถือหุ้นสามัญในกรณีที่เลิกกิจการ

ผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนในหุ้น

● เงินปันผล (Dividend)

คือ ส่วนของกำไรที่บริษัทแบ่งจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิตามสิทธิของผู้ถือหุ้นแต่ละคน

เงินปันผลนั้นจะแตกต่างจากดอกเบี้ยจ่ายของตราสารหนี้ เพราะดอกเบี้ยจ่ายเป็นสัญญาการลงทุนที่ระบุไว้ และจะจ่ายดอกเบี้ยตามกำหนด เช่นจ่ายเป็นรายปีหรือปีละสองครั้ง ถ้าไม่จ่ายตามกำหนด ผู้ถือตราสารหนี้มีสิทธิ์ที่จะเรียกร้องได้ ส่วนเงินปันผลนั้นไม่มีกฎหมายบังคับให้จ่าย นอกจากเป็นนโยบายของบริษัทเอง และรายละเอียดการจ่ายเงินปันผลนั้นก็ขึ้นอยู่กับนโยบายของบริษัท เช่น มีกำไรสะสมเท่าไรถึงจะจ่ายได้ อัตราการจ่าย และจำนวนครั้งที่จ่ายในแต่ละปี นอกจากนี้บริษัทอาจจะจ่ายปันผลในรูปแบบหุ้นของบริษัท หรือที่เรียกว่าหุ้นปันผลก็ได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการจ่ายปันผลในแต่ละครั้ง สภาพคล่องของบริษัท และราคาตลาดของหุ้นในขณะเวลานั้นๆ

● กำไรจากการขายหลักทรัพย์ (Capital Gain/Loss)

กำไรเกิดจากผลต่างระหว่างราคาหุ้นเดิมที่ผู้ลงทุนซื้อเข้ามา กับราคาหุ้นที่ผู้ลงทุนขายไป การที่ผู้ลงทุนจะได้รับกำไรหรือขาดทุนจากการซื้อขายหลักทรัพย์นั้น ขึ้นกับหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมโดยรวม สภาพธุรกิจของบริษัท อัตราดอกเบี้ย ช่วงเวลาที่ผู้ลงทุนทำการซื้อขายหลักทรัพย์

กำไรจากการขายตราสารทุนนั้นไม่ต้องเสียภาษี ซึ่งแตกต่างจากกำไรจากการขายหุ้นกู้ที่จะต้องถูกหักภาษี

อัตราภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตราสารทุน

● เงินกำไรจากการขายหลักทรัพย์

จะได้รับการยกเว้นภาษี ซึ่งคุณมีสิทธิ์ที่จะเลือกนำรายได้ทั้งสองส่วนนี้ไปรวมในการคำนวณภาษีเงินได้ปลายปี

● เงินปันผล

- กำไรจากเงินปันผลจากบริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยจะถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายร้อยละ 10 แต่คุณมีสิทธิ์เลือกที่จะนำเงินปันผลนั้นมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ปลายปี กรณีนี้ จะได้รับเครดิตภาษีเงินปันผล

- กรณีได้รับเงินปันผลจากบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI จะไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้

§๑๐๔๒.๒๒๓๓๓๓๓ 133

นอกจากนี้ตราสารทุนก็ยังมีตราสารอื่นๆอีก เช่น

ตราสารอนุพันธ์

เป็นตราสารที่ผูกผลตอบแทนเอาไว้กับราคาของสินค้าอ้างอิง ซึ่งอาจจะเป็นหุ้น ดัชนี ราคาหุ้น ดอกเบี้ย หรือสินค้าอื่นๆก็ได้ การลงทุนในตราสารอนุพันธ์เป็นการลงทุนที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการลงทุนในหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทใดบริษัทหนึ่ง จึงไม่มีส่วนของการเป็นเจ้าของ และไม่ได้รับประโยชน์จากผลกำไรของบริษัท ตราสารอนุพันธ์มีประโยชน์ในการเพิ่มอำนาจทางการเงิน เงินจำนวนเล็กน้อยสามารถก่อให้เกิดรายได้หรือผลขาดทุนจำนวนมาก การซื้อขายตราสารอนุพันธ์จึงมีความเสี่ยงสูงมาก การลงทุนต้องใช้ความรู้ ข้อมูล และประสบการณ์ และต้องพิจารณาให้รอบคอบ

ตราสารสิทธิในการซื้อขายหุ้น (Stock Option)

เป็นสัญญาระหว่างบุคคลสองฝ่าย คือ ผู้ซื้อ option (หรือผู้ถือ option) และผู้ขาย option (หรือผู้ออก option) โดยผู้ขายให้สิทธิแก่ผู้ซื้อในการที่จะทำการซื้อ (หรือขาย) หุ้นตามจำนวน ราคา และภายในระยะเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา ผู้ซื้อ option สามารถเลือกที่จะใช้สิทธิหรือไม่ก็ได้

ผู้ซื้อ option จะต้องจ่ายเงินซื้อค่า option หรือที่เรียกว่าค่า premium ให้แก่ผู้ขาย option เพื่อเป็นค่าตอบแทนแลกกับการได้สิทธินี้ขึ้นมา ผู้ขาย option มีภาระและข้อผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญา

กองทุนรวม (Mutual Fund)

กองทุนรวมเป็นเครื่องมือการลงทุนอีกชนิดหนึ่งที่เหมาะกับผู้ลงทุนที่มีเงินลงทุนจำนวนจำกัด ไม่มีเวลาติดตามการลงทุน ขาดข้อมูลการลงทุน ขาดประสบการณ์ความชำนาญที่จะลงทุนด้วยตนเอง เครื่องมือในการลงทุนประเภทนี้เป็นการนำเงินลงทุนของนักลงทุนรายย่อย หรือที่เรียกว่าผู้ซื้อหน่วยลงทุนหลายๆรายมารวมกัน การลงทุนในกองทุนรวม โดยการเสนอขายหน่วยลงทุน และนำเงินที่ระดมได้นั้นไปลงทุนในหลักทรัพย์ หรือทรัพย์สินตามวัตถุประสงค์ของโครงการ บริษัทจัดการต้องจัดให้มีหนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุน ซึ่งมีรายละเอียดของวัตถุประสงค์ในการลงทุน นโยบายการลงทุน ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายในการจัดการกองทุน และอื่นๆตามที่กฎหมายกำหนด โดยจะมีผู้บริหารกองทุนมืออาชีพทำหน้าที่ในการลงทุน คุณสามารถซื้อหน่วยลงทุนจากตัวแทนขายหน่วยลงทุน ซึ่งอาจจะเป็นบริษัทหลักทรัพย์จัดการนั้น หรือที่บริษัทตัวแทนอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นธนาคารพาณิชย์ต่างๆ โดยซื้อในราคาตามที่ประกาศโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมนั้น

ข้อดีของการลงทุนผ่านกองทุนรวม

- 1. มีมืออาชีพบริหารการเงิน** มีอาชีพในที่นี่ก็คือบริษัทจัดการกองทุนรวม หรือบริษัทจัดการ หรือ บลจ. จัดการลงทุนด้วยมืออาชีพ ผู้จัดการกองทุนนั้นเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการลงทุน และได้รับการอบรมผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่ทางการกำหนด ทำหน้าที่เป็นหูเป็นตาแทนคุณว่าจะซื้อ จะขาย จะลงทุนเมื่อไร ตราสารทางการเงินประเภทไหน ตามวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนของกองทุนรวมแต่ละกองที่ตั้งไว้
- 2. กระจายความเสี่ยง** ผู้จัดการกองทุนรวมนั้นจะนำเงินไปลงทุนในตราสารทางการเงินที่หลากหลาย เนื่องจากกองทุนรวมนั้นเป็นเงินกองใหญ่ จึงสามารถกระจายการลงทุนออกไปในหลักทรัพย์และทรัพย์สินได้หลายประเภท ไม่ได้ทุ่มการลงทุนไปในตราสารใดตราสารหนึ่งเป็นการช่วยลดความเสี่ยง ซึ่งเป็นได้ยากในกรณีที่เราจะลงทุนด้วยตัวเองและกระจายการลงทุนให้หลากหลายนั้น เพราะจะต้องมีเงินจำนวนมากๆ ถึงจะเลือกลงทุนในหลักทรัพย์หรือตราสารทางการเงินหลายๆอย่างเพื่อกระจายความเสี่ยงได้

3. มีสภาพคล่อง เพราะคุณสามารถจะรับเงินที่ลงทุนไปแล้วกลับคืนมา หรือแปลงหน่วยลงทุนที่มีอยู่ในมือให้เป็นเงินสดได้ด้วยการขายหน่วยลงทุนคืน หรือนำไปขายเปลี่ยนมือในตลาดหลักทรัพย์ได้

4. มีทางเลือกสำหรับการลงทุน กองทุนรวมแต่ละกองจะมีนโยบายการลงทุนเฉพาะตัว เช่น เน้นการลงทุนในตราสารหนี้ หรือเน้นการลงทุนในตราสารทุน หรือเป็นแบบผสมที่ลงทุนทั้งตราสารหนี้และตราสารทุน คุณสามารถตัดสินใจเลือกลงทุนในโครงการที่มีนโยบายการลงทุนเหมาะสมกับตนเองได้ ซึ่งคุณจะต้องสำรวจตัวเองก่อน ทั้งในเรื่องของวัตถุประสงค์ในการลงทุนและฐานะทางการเงิน เพื่อที่จะตัดสินใจเลือกลงทุนได้อย่างเหมาะสม

5. ประหยัดเวลาในการที่จะต้องติดตามความเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์แต่ละตัว เพราะคุณไม่ต้องติดต่อซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยตนเอง เนื่องจากเป็นหน้าที่ของผู้บริหารกองทุนรวม

6. มีกลไกปกป้องผู้ลงทุน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือคณะกรรมการ ก.ล.ต. เป็นผู้กำกับดูแลธุรกิจการจัดการกองทุนรวม โดยกำหนดกฎเกณฑ์ในการทำธุรกิจ วางกลไกการเปิดเผยข้อมูลให้ผู้ลงทุนได้เข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจลงทุน เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ลงทุนถูกเอาเปรียบ

อย่างไรก็ตาม การลงทุนในกองทุนรวมนี้ก็มีความเสี่ยงอยู่เหมือนกัน ไม่มีการรับประกันผลตอบแทนที่จะได้รับ เพราะเงินที่รวบรวมได้นั้นจะถูกนำไปลงทุนในตราสารทางการเงินต่างๆ ซึ่งมีความเสี่ยง นักลงทุนก็อาจจะขาดทุนจากการลงทุนได้เช่นกัน

การจ่ายภาษีของกองทุนรวม

1. เงินปันผล เสียภาษี ณ ที่จ่ายร้อยละ 10 และจะได้รับสิทธิไม่ต้องนำเงินปันผลไปรวมคำนวณเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีปลายปี แต่ถ้าคุณจะไม่เสียภาษี ณ ที่จ่าย คุณต้องนำเงินปันผลไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีปลายปี
2. กำไรจากการขาย ได้รับยกเว้นภาษี

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund)

การลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพนั้น มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมและการลงทุนเพื่อการเกษียณ โดยผู้ลงทุนที่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลงทุนที่กำหนดไว้ จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่มากกว่าการลงทุนในกองทุนรวมโดยทั่วไป โดยเงินที่นำไปลงทุนสามารถนำไปหักออกจากรายได้เพื่อลดหย่อนภาษีได้ไม่เกินปีละ 300,000 บาท หลังจากที่มีบริบทกับเงินลงทุนของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว (ศึกษารายละเอียดได้จากเรื่องรอบคอบกับชีวิตด้วยการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ)

กองทุนหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund)

กองทุนรวมอีกประเภทหนึ่งคือกองทุนหุ้นระยะยาว ที่มีนโยบายลงทุนซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ไม่น้อยกว่า 65% แต่ความหลากหลายจะขึ้นอยู่กับหุ้นที่แต่ละกองทุนเลือกลงทุน เช่น หุ้นที่ปัจจัยพื้นฐานดี หุ้นปันผล หรือหุ้นในกลุ่ม SET 50 ที่พิเศษคือ การลงทุนในกองทุนหุ้นระยะยาวนั้นจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ถ้าผู้ลงทุนปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดดังนี้

- เงินลงทุนไม่เกิน 15% ของเงินได้พึงประเมินในแต่ละปี และไม่เกิน 300,000 บาท
- เมื่อซื้อแล้วต้องถือหน่วยลงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี นับตามปีปฏิทิน
- ต้องซื้อภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2559 เท่านั้น

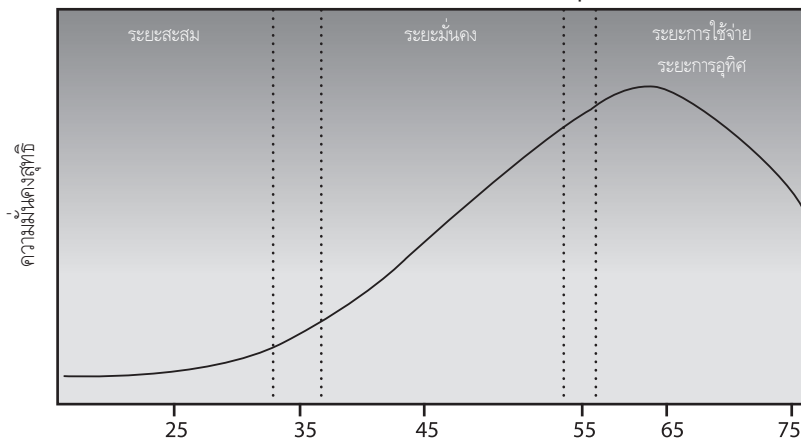
สิทธิประโยชน์ทางภาษี

- เงินที่ลงทุนใน LTF ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีปลายปี ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเพดานของการได้รับสิทธิประโยชน์ที่ 15% ของเงินได้พึงประเมินในแต่ละปี แต่ไม่เกิน 300,000 บาท (เป็นเงินคนละวงกับ RMF เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และ กบข.)
- กำไรที่ได้จากการลงทุนได้รับยกเว้นภาษี

วงจรความมั่งคั่งของผู้ลงทุน

ในการจัดสรรเงินนั้น เริ่มตั้งแต่คนทั่วไปจะกันไว้ใช้เป็นค่าใช้จ่ายก่อน หลังจากนั้นจึงจะมีแผนสำรองไว้ยามฉุกเฉิน จนเมื่อแผนการเงินอยู่ตัวจึงค่อยเริ่มสะสมความมั่งคั่ง ถึงแม้ว่าในแต่ละช่วงอายุของแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน ทั้งในการใช้จ่ายใช้สอย การออม และ เป้าหมายในการลงทุน แต่พอจะมีรูปแบบที่สามารถอธิบายได้ถึงความมั่งคั่งของคนในช่วงอายุต่างๆได้ โดยแบ่งออกได้เป็น 4 ช่วงอายุใหญ่ๆต่อไปนี้

แผนภาพวงจรชีวิตของความมั่งคั่งสุทธิ

ช่วงที่ 1 ระยะสะสมความมั่งคั่ง (Accumulation Phase) ช่วงอายุประมาณ 20-40 ปี ในช่วงแรกนี้เป็นช่วงที่เพิ่งจะเริ่มทำงานและตั้งตัว เป็นช่วงวัยที่ใช้จ่ายเงินไปกับความต้องการในระยะสั้นๆ เช่น หาเงินไว้เพื่อดาวน์รถ ดาวน์บ้าน เริ่มสะสมเงินเพื่อซื้อทรัพย์สินที่ต้องการ คนในช่วงอายุนี้อาจจะจัดสรรเงินสะสมไว้เพื่ออนาคตด้วย เช่น ถ้าเป็นคนทำงานรับเงินเดือนของบริษัทเอกชนก็อาจจะสะสมเงินเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือถ้าเป็นข้าราชการก็สะสมเงินเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ อาจจัดสรรเงินเพื่อการลงทุนระยะยาวเอาไว้ตอนเกษียณอีกด้วย เช่น ซื้อกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

ในแง่ของการลงทุนแล้ว ช่วงเวลานี้ยังมีระยะเวลาอีกยาวนาน เพราะมีเวลาทำงานหารายได้อีกนานพอที่จะรองรับความเสี่ยงในเรื่องของความผันผวนของสถานะตลาดได้ โดยอาจจะกำหนดการลงทุนที่มีความเสี่ยงสูงขึ้น เพื่อหวังผลตอบแทนที่สูงเกินกว่าอัตราผลตอบแทนของตลาด

ช่วงที่ 2 ช่วงระยะมั่นคง (Consolidation Phase) ช่วงอายุประมาณ 40-55 ปี เป็นช่วงวัยที่ค่อนข้างอยู่ตัว โดยทั่วไปผู้ที่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่างนี้จะชำระหนี้สินที่สร้างเอาไว้ได้จนเกือบหมดไปแล้ว เป็นช่วงที่รายได้เริ่มมั่นคงและมากกว่ารายจ่ายที่เกิดขึ้น จึงเริ่มมีเงินเหลือเพื่อนำมาลงทุนได้ และโดยมากจะต้องการลงทุนระยะยาวเพื่อเก็บเงินเอาไว้ใช้จ่ายยามเกษียณ ซึ่งเป็นการลงทุนที่ได้ผลตอบแทนที่แน่นอนและรักษาเงินต้นเอาไว้

ช่วงที่ 3 ระยะเวลาใช้จ่าย (Spending Phase) ช่วงอายุประมาณ 55-70 ปี เป็นช่วงอายุที่หยุดทำงานแล้ว หรือบางคนอาจจะทำงานน้อยลง ซึ่งเป็นเวลาที่พูดได้ว่าจะต้องจ่ายเงินอย่างเดียว โดยนำเงินที่สะสมหรือเงินที่ลงทุนเอาไว้มาใช้จ่าย ไม่ว่าจะเงินจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญ จากกองทุนประกันสังคม จึงจำเป็นอยู่เองที่จะต้องปรับเปลี่ยนการลงทุนให้มีความเสี่ยงน้อยที่สุด เป้าหมายการลงทุนที่คนในช่วงอายุนี้อาจจะจัดเอาไว้คงจะเป็นแค่การลงทุนที่ทำให้ผลตอบแทนเอาชนะอัตราเงินเฟ้อได้ก็พอ

ช่วงที่ 4 ช่วงระยะเวลาการอุทิศ (Gifting Phase) เป็นช่วงของการให้ ซึ่งอาจจะ เป็นช่วงเวลาเดียวกับการใช้จ่าย เมื่อมีเงินเก็บมากพอที่จะใช้จ่ายไปจนตลอดชีวิตแล้ว รวมทั้ง เงินสำรองยามฉุกเฉิน ธรรมเนียมประกันชีวิต ประกันสุขภาพ จึงเป็นการเหมาะสมที่จะแบ่ง ส่วนที่เกินนั้นให้กับลูกหลาน ญาติพี่น้อง หรือบริจาคให้กับมูลนิธิการกุศลต่างๆ เพื่อช่วยเหลือ สังคมบ้าง

จากช่วงอายุต่างๆที่แบ่งไว้นั้น จะเห็นได้ว่า ถ้าวางแผนไว้ตั้งแต่หนุ่มสาว ให้มีระยะเวลา ในการลงทุนที่ยาวนาน จะทำให้สามารถยอมรับความเสี่ยงได้สูงมากขึ้น เพราะยังมีเวลาทำงาน ทหารายได้และมีเวลาลงทุนอยู่อีกนาน ซึ่งจะสามารถรับความผันผวนของการลงทุนได้มากกว่า คนที่มีอายุมาก มีระยะเวลาในการทำงานเหลือน้อยแล้ว และเมื่อผ่านพ้นแต่ละช่วงอายุนั้นมาแล้ว การลงทุนยังต้องดำเนินต่อไป แต่ปรับเปลี่ยนระดับการยอมรับความเสี่ยงให้ต่ำลงตามระยะเวลา ในการลงทุนที่เหลืออยู่ โดยลงทุนผ่านช่องทางการลงทุนที่เสี่ยงน้อยลง

ไม่ว่าจะอยู่ในช่วงอายุใด หากมีวางแผนทางการเงินให้รอบคอบไว้แต่เนิ่นๆ และมี การลงทุนที่เหมาะสม การจะกลายเป็นผู้ลงทุนที่มั่งคั่งย่อมไม่ไกลเกินฝันอย่างแน่นอน

การจัดสรรหลักทรัพย์ในการลงทุน (Asset Allocation)

มีผลการศึกษาพบว่า การจัดสรรการลงทุนที่ดีนั้นจะมีผลกับผลตอบแทนจากการลงทุนในพอร์ต (Portfolio) การลงทุนของคุณมากกว่าปัจจัยอื่นๆ

การจัดสรรหลักทรัพย์ในการลงทุน คือการที่คุณกระจายการลงทุนของคุณไปในเครื่องมือการลงทุนที่แตกต่างกันไป เพื่อให้ได้ผลตอบแทนตามที่ตั้งไว้ การจัดสรรเงินลงทุนนั้นเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของคุณว่าจะแบ่งเงินลงทุนในพอร์ตการลงทุนของคุณอย่างไร จะลงทุนในหลักทรัพย์ใดเป็นจำนวนเท่าไร ไม่ว่าจะเป็นเงินลงทุนในพันธบัตรระยะยาว พันธบัตรระยะสั้น หุ้น กองทุนรวมตราสารทุน กองทุนรวมตราสารหนี้ หรือลงทุนในเรื่องของเงินฝากเป็นจำนวนเท่าไร

สิ่งที่สำคัญคือการรักษาเงินต้นของคุณไว้ โดยเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ ที่สามารถรักษาค่าผลตอบแทนจากการลงทุนไม่ให้ต่ำลงไปมาก แม้ในสภาวะที่ตลาดไม่ดี เมื่อสถานการณ์ในตลาดดีขึ้น หลักทรัพย์ที่คุณถือครองไว้ก็สามารถได้ผลตอบแทนที่สูงๆ การจัดสรรเงินลงทุนนั้นอาจจะแตกต่างกันไปในแต่ละคน ขึ้นอยู่กับอายุ เป้าหมายในการลงทุน สถานะทางการเงิน และระยะเวลาของแผนการใช้เงินของแต่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยด้านอายุ เพราะช่วงอายุของแต่ละบุคคลนั้นจะสามารถกำหนดเป้าหมายในการลงทุนรวมทั้งกลยุทธ์การจัดสรรการลงทุนได้ว่าจะให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าได้อย่างไร

การบริหารพอร์ตการลงทุน

ความหมายของพอร์ตการลงทุน (Portfolio) คือ การรวมหลักทรัพย์ต่างๆ ที่คุณลงทุน เพื่อที่จะทำให้คุณได้ผลตอบแทนที่จะบรรลุเป้าหมายในการลงทุน แต่พอร์ตการลงทุนนั้นไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่ว่าเป็นที่รวมของเครื่องมือในการลงทุนของคุณเท่านั้น แต่ยังเป็นสิ่งที่ช่วยกำหนดแนวทางการลงทุนของคุณ ทางที่ดีควรจะกระจายความเสี่ยงให้พอร์ตการลงทุนของคุณ ความยากของการบริหารพอร์ตการลงทุนอยู่ที่การลงทุนให้ได้รับผลตอบแทนในสิ่งที่คุณคาดหวัง โดยคุณจะต้องเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนต่างๆ กัน เพื่อที่จะทำให้คุณได้รับผลตอบแทนในระดับความเสี่ยงที่คุณยอมรับได้

การสร้างพอร์ตการลงทุนนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละคน ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับรายได้ ความรับผิดชอบของครอบครัว ฐานะทางการเงิน อายุ แผนการเกษียณ และความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง ซึ่งความต้องการของแต่ละคนจะนำไปสู่เป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ

ตัวอย่างพอร์ตการลงทุน

ชนิดของหลักทรัพย์ที่ลงทุน	สัดส่วน
ลงทุนในหุ้นสามัญ	5 %
พันธบัตรและหุ้นกู้ (7 - 10 ปี)	20 %
กองทุนรวม	75 %

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คุณจะสามารถจัดสรรการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ ได้แบบคร่าวๆ แต่จะต้องศึกษาและตัดสินใจว่าจะลงทุนในหลักทรัพย์ชนิดใดในแต่ละประเภท เช่น คุณตัดสินใจว่าจะลงทุนในพันธบัตรและหุ้นกู้ที่มีอายุ 7 - 10 ปีเป็นสัดส่วน 20 % ของเงินลงทุนของคุณ หลังจากนั้นคุณก็ต้องตัดสินใจเลือกว่าจะลงทุนในหุ้นกู้ของบริษัทใดหรือพันธบัตรแบบใดที่มีอายุ 7 - 10 ปี เพื่อให้เห็นภาพรวมชัดเจนขึ้น ลองพิจารณาจากตัวอย่างต่อไป

ตัวอย่างพอร์ตการลงทุนของคนสองคนที่สถานะครอบครัวแตกต่างกัน

1. ครอบครัวที่เพิ่งเริ่มชีวิตคู่ อายุประมาณ 28-35 ปี

มีค่าใช้จ่ายสูง ยังต้องการเงินเพื่อใช้ซื้อสนองความต้องการต่างๆ แต่ยังต้องการสะสมเงินเพื่ออนาคตด้วย อาจแบ่งเงินลงทุนดังนี้

80-90% ลงทุนในหุ้นสามัญ ซึ่งอาจจะแบ่ง 3 ใน 4 ของเงินส่วนนี้ไปลงทุนในกองทุนรวมตราสารทุนซึ่งเน้นที่กำไรจากการขายหุ้น (Capital Gain) ส่วนเงินที่เหลือนำไปลงทุนในหุ้นที่จ่ายเงินปันผล

10-20% ลงทุนในตราสารหนี้ระยะสั้น เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ ตัวเงินค้ำ

2. ครอบครัวที่มีอายุประมาณ 50-65 ปี

มีเวลาทำงานอีกประมาณ 15-20 ปี ส่วนมากจะหมดภาระในการส่งเสียบุตรแล้ว หรือมีภาระที่น้อยลง

60% ลงทุนในตราสารทุนในหุ้นที่มีปัจจัยพื้นฐานดี หรือในกองทุนรวมที่มีแนวโน้มการเติบโตที่ดี

30% ลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล ตราสารหนี้ระยะสั้นและระยะกลาง ซึ่งประมาณระยะเวลาครบอายุในช่วงเดียวกับที่เกษียณ เป็นช่วงที่ต้องการใช้เงินในการดำรงชีวิต

10% ฝากไว้เป็นเงินฝากประจำ

เมื่อคุณจัดสรรเงินลงทุนแล้ว คุณควรจะทบทวนการลงทุนของคุณอยู่เสมอ เพื่อที่จะมั่นใจได้ว่าพอร์ตการลงทุนของคุณยังตรงกับความต้องการอยู่หรือไม่ นอกจากนี้เหตุผลที่คุณยังคงต้องทบทวนการจัดสรรการลงทุนของคุณนั้น เนื่องจากสภาพของแต่ละคนอาจจะเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่น แต่งงาน มีบุตร หรือส่งเสียจนบุตรจบการศึกษาแล้ว หรืออาจจะต้องออกจากงาน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ทำให้คุณอาจจะต้องเปลี่ยนเป้าหมายในการลงทุน

นอกจากทบทวนอยู่เสมอแล้ว ยังต้องสร้างความสมดุลให้กับพอร์ตการลงทุนของคุณ (Rebalancing) ด้วย เช่น คุณวางแผนที่จะลงทุนในตราสารทุน 75 % แต่ในสถานการณ์ที่ตลาดหุ้นไม่ค่อยดี ทำให้ตราสารทุนนั้นมีมูลค่าเหลือเพียง 65 % ของพอร์ตการลงทุนของคุณ และถ้าคุณคาดการณ์ไว้ว่าในอนาคตตลาดหุ้นจะดีขึ้น ทำให้หุ้นในตลาดมีราคาสูงขึ้น สิ่งที่คุณต้องทำคือ ซื้อหุ้นเพิ่มขึ้นจนมูลค่าหุ้นทั้งหมดในพอร์ตการลงทุนของคุณกลับมาเป็น 75 % แต่ถ้าคุณคาดว่าตลาดหุ้นยังคงไม่สามารถฟื้นตัวได้ในระยะเวลาอันใกล้ ต้องใช้ระยะเวลาอีกนานในการฟื้นตัว ก็ไม่จำเป็นต้องลงทุนเพิ่ม

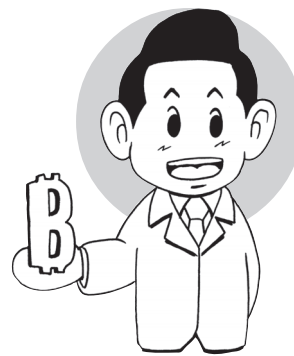
อย่างไรก็ตาม คุณไม่ควรจะรีบที่จะ Rebalance พอร์ตการลงทุนของคุณ ซึ่งตามปกติคุณจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการลงทุนของคุณบ้าง ตามความเปลี่ยนแปลงของตลาดที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ และคุณต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการซื้อขายหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่นๆ ในแต่ละครั้ง รวมทั้งเรื่องของภาษีที่เกี่ยวข้องกันด้วย

แผนการลงทุนที่ดีที่สุดคือ การลงทุนอย่างมีวินัย นั่นคือลงทุนเป็นประจำทุกเดือนอย่างสม่ำเสมอ และกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ที่คุณคัดเลือกและศึกษาข้อมูลแล้วเป็นอย่างดี

ประเมินการลงทุนของคุณ

วิธีที่จะช่วยให้คุณบริหารพอร์ตการลงทุนของคุณได้ดีขึ้นจะต้องมีการประเมินการลงทุนของคุณด้วย นอกจากนี้วัตถุประสงค์ในการลงทุนที่แน่นอนเพื่อที่จะเป็นแนวทางในการลงทุนของคุณแล้ว ยังจะต้องติดตามเพื่อที่จะรู้ว่าพอร์ตการลงทุนของคุณเป็นอย่างไรบ้าง และผลตอบแทนจากการลงทุนเป็นอย่างไร ได้เท่ากับหรือน้อยกว่าที่คุณคาดหวังไว้ หลังการประเมินอาจทำให้คุณรู้ว่าถึงเวลาที่คุณจะต้องขายหลักทรัพย์ออกไป และนำเงินไปลงทุนในสิ่งอื่นหรือไม่

คุณควรจะทำรายงานติดตามผลเช่นนี้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง แต่ถ้าคุณสามารถทำได้ทุกๆ 3-6 เดือนจะยิ่งดี เมื่อคุณทำรายงานการติดตามผลการลงทุนแล้ว จะทำให้ทราบว่าขณะนี้สถานการณ์การลงทุนของคุณเป็นอย่างไร คุณลงทุนในหลักทรัพย์ใดบ้าง ได้ผลตอบแทนเป็นเท่าไร หากมีความบกพร่องตรงจุดไหนจะได้อุดรูโหว่ได้ทันที่

©Souchum Pumsri 145

ตัวอย่างการติดตามประเมินผลการลงทุนของคุณ

ชื่อ..... วันที่.....

ชนิดของหลักทรัพย์	รายละเอียด	วันที่ซื้อ	จำนวนเงินที่ลงทุน	จำนวนผลตอบแทนที่ได้รับรายปี (จากเงินปันผล/ดอกเบี้ย เป็นต้น)	ราคาตลาด	แผนการในอนาคต/ข้อเสนอแนะ
พันธบัตร	อายุ 5 ปี ดอกเบี้ย 4 % ต่อปี	1 ม.ค. 45	50,000 บาท	2,000 บาท		รอครบอายุ
กองทุนรวม	กองทุนรวม ตราสารหนี้ หน่วยลงทุน ละ 10 บาท	5 ธ.ค. 46	50,000 บาท	1,000 บาท	12 บาท/ หน่วยลงทุน	เก็บไว้ก่อน
หุ้นกู้	บริษัท ก อายุ 3 ปี ดอกเบี้ย 5 %	1 ก.พ. 47	50,000 บาท	2,500 บาท		รอครบอายุ
หุ้นสามัญ	บริษัท A 1,000 หุ้น หุ้นละ 30 บาท	5 พ.ค. 42	70,000 บาท	3,500 บาท	หุ้นละ 50 บาท	-
หุ้นสามัญ	บริษัท B 1,000 หุ้น หุ้นละ 50 บาท	10 ก.ย. 47	30,000 บาท	-	หุ้นละ 45 บาท	-
เงินฝาก	เงินฝากออมทรัพย์ 50,000 บาท	31 ม.ค. 40	50,000 บาท	-		
เงินฝาก	เงินฝากประจำ 2 ปี	1 ม.ค. 46	50,000 บาท	2,500 บาท		รอครบกำหนดฝาก

ในการลงทุนนั้น คุณควรจะศึกษาข้อมูลในหลักทรัพย์ต่างๆ ให้ดี มีความรอบคอบ ก่อนที่จะลงทุน และควรติดตามข้อมูลข่าวสารสำคัญที่อาจจะเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การลงทุน เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน เช่น ภาวะเศรษฐกิจ แนวโน้มทางธุรกิจของ ผู้ถือหุ้น หรือหุ้นกู้ แนวโน้มของอัตราดอกเบี้ย

โดยแหล่งข้อมูลข่าวสารสำคัญๆ ที่สามารถติดตามได้มีดังนี้

- หนังสือชี้ชวนของการซื้อขายหุ้น
- เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย www.set.or.th และเอกสารเพื่อ เผยแพร่
- เว็บไซต์ของสถาบันพัฒนาบุคลากรธุรกิจหลักทรัพย์ www.tsi-thailand.org มี การให้ความรู้ในรูปแบบ e-learning
- เว็บไซต์ของ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ www.sec.or.th
- ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนรวม www.thaimutualfund.co.th

Tips

ก่อนที่จะเริ่มลงทุน

- คุณควรจะสำรวจความต้องการหรือความสามารถในการลงทุนของตนเองก่อนว่า ต้องการผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบใด เมื่อใด และเท่าไร
- สำรองตัวเองว่าพร้อมที่จะรับความเสี่ยงจากการลงทุนที่อาจเกิดขึ้นได้มากน้อย เพียงใด
- วางแผนทางการเงิน เพื่อจัดสรรรายได้ เงินออม และเงินที่จะนำไปลงทุนให้มี สัดส่วนที่เหมาะสมกับความต้องการ เพื่อป้องกันความเสี่ยง

©souchun...147

ตาราง A (Future Value Factors)

ตัวอย่าง ถ้าคุณต้องการทราบ Future Value Factor ที่อัตราดอกเบี้ย 10% ต่อปี เป็นระยะเวลา 6 ปี จากตารางข้างล่างที่อัตราดอกเบี้ย 10% (แนวนอน) และระยะเวลา 6 ปี (แนวตั้ง) คุณจะได้ Future Value Factor = 1.72

หมายความว่า ถ้าคุณนำเงิน 1 บาทไปลงทุนที่อัตราดอกเบี้ย 10% ต่อปี เป็นระยะเวลา 6 ปี เงิน 1 บาทนี้จะมีมูลค่าเป็น 1.772 บาท

APPENDIX A

Table of Future Value Factors

Instructions: To use this table, find the future value factor that corresponds to both a given time period (year) and an interest rate. To illustrate, if you want the future value factor for 6 years and 10 percent, move across from year 6 and down from 10 percent to the point at which the row and column intersect: 1.772. Other illustrations: For 3 years and 15 percent, the proper future value factor is 1.521; for 30 years and 8 percent, it is 10.062.

Interest Rate

Year	2%	3%	5%	6%	8%	9%	10%	12%	15%	20%	25%	30%
1	1.020	1.030	1.050	1.060	1.080	1.090	1.100	1.120	1.150	1.120	1.250	1.300
2	1.040	1.060	1.102	1.120	1.166	1.190	1.210	1.254	1.322	1.440	1.562	1.690
3	1.061	1.090	1.158	1.190	1.260	1.290	1.331	1.405	1.521	1.728	1.953	2.197
4	1.082	1.130	1.216	1.260	1.360	1.410	1.464	1.574	1.749	2.074	2.441	2.856
5	1.104	1.160	1.276	1.340	1.469	1.540	1.611	1.762	2.011	2.488	3.052	3.713
6	1.126	1.190	1.340	1.420	1.587	1.670	1.772	1.974	2.313	2.886	3.815	4.827
8	1.172	1.260	1.477	1.590	1.851	1.990	2.144	2.476	3.059	4.300	5.960	8.157
10	1.219	1.340	1.629	1.790	2.159	2.360	2.594	3.106	4.046	6.192	9.313	13.786
12	1.268	1.420	1.796	2.010	2.518	2.810	3.138	3.896	5.350	8.916	14.552	23.298
15	1.346	1.560	2.079	2.390	3.172	3.640	4.177	5.474	8.137	15.407	28.422	51.185
20	1.486	1.810	2.653	3.210	4.661	5.600	6.727	9.646	16.366	38.337	86.736	190.047
25	1.641	2.090	3.386	4.290	6.848	8.620	10.834	17.000	32.918	95.395	264.698	705.627
30	1.811	2.420	4.322	5.740	10.062	13.260	17.449	29.960	66.210	237.373	807.793	2619.936
35	2.000	2.810	5.516	7.690	14.785	20.410	28.102	52.799	133.172	590.657	2465.189	9727.598
40	2.208	3.260	7.040	10.280	21.724	31.410	45.268	93.049	267.856	1469.740	7523.156	36117.754

§๕๐๓๒.๒๒๒๒๒๒ 149

ตาราง B (Future Value of Annuity Factors)

ตัวอย่าง ถ้าคุณต้องการทราบ Future Value of Annuity Factor ที่อัตราดอกเบี้ย 10 % ต่อปี เป็นระยะเวลา 6 ปี จากตารางข้างล่างที่อัตราดอกเบี้ย 10 % (แนวนอน) และระยะเวลา 6 ปี (แนวตั้ง) คุณจะได้ Future Value of Annuity Factor = 7.716 บาท
หมายความว่า ถ้าคุณนำเงิน 1 บาทไปลงทุนที่อัตราดอกเบี้ย 10 % ต่อปี โดยใส่เงินลงทุน 1 บาททุกๆปี เป็นระยะเวลา 6 ปี เงิน 1 บาทนี้จะมีมูลค่า 7.716 บาท

APPENDIX B

Table of Future Value of Annuity Factors

Instructions: To use this table, find the future value of annuity factor that corresponds to both a given time period (year) and an interest rate. To illustrate, if you want the future value of annuity factor for 6 years and 10 percent, move across from year 6 and down from 10 percent to the point at which the row and column intersect: 7.716. Other illustrations: For 3 years and 15 percent, the proper future value of annuity factor is 3.472; for 30 years and 8 percent, it is 113.282.

Interest Rate

Year	2%	3%	5%	6%	8%	9%	10%	12%	15%	20%	25%	30%
1	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
2	2.020	2.030	2.050	2.060	2.080	2.090	2.100	2.120	2.150	2.200	2.250	2.300
3	3.060	3.090	3.152	3.180	3.246	3.270	3.310	3.374	3.472	3.640	3.813	3.990
4	4.122	4.180	4.310	4.380	4.506	4.570	4.641	4.779	7.993	5.368	5.766	6.187
5	5.204	5.310	5.526	5.630	5.867	5.980	6.105	6.353	6.742	7.442	8.207	9.043
6	6.308	6.460	6.802	6.970	7.336	7.520	7.716	8.115	8.754	9.930	11.259	12.756
8	8.583	8.890	9.549	9.890	10.637	11.030	11.436	12.300	13.727	16.499	19.842	23.858
10	10.950	11.460	12.578	13.180	14.487	15.190	15.937	17.549	20.304	25.959	33.253	42.619
12	13.412	14.190	15.917	16.870	18.977	20.140	21.384	24.133	29.001	39.580	54.208	74.326
15	17.293	18.600	21.578	23.270	27.152	29.360	31.772	37.280	47.580	72.035	109.687	167.285
20	24.297	26.870	33.066	36.780	45.762	51.160	57.274	72.052	102.443	186.687	342.945	630.157
25	32.030	36.460	47.726	54.860	73.105	84.700	98.346	133.333	212.790	471.976	1054.791	2348.765
30	40.567	47.570	66.438	79.060	113.282	136.300	164.491	241.330	434.738	1181.865	3227.172	8729.805
35	49.994	60.460	90.318	111.430	172.314	215.700	271.018	431.658	881.152	2948.294	9856.746	32422.090
40	60.401	75.400	120.797	154.760	259.052	337.870	442.580	767.080	1779.048	7343.715	30088.621	120389.375

§๑๐๕.๑๑๑๑๑๑๑ 151

บรรณานุกรม

- กองบรรณาธิการกรุงเทพมหานคร **“บทเรียนสู่ชีวิตฉลาดๆทางการเงิน”** หนังสือฉบับแรก หนังสือพิมพ์
กรุงเทพธุรกิจ ฉบับพิเศษก้าวสู่ปีที่ 15 (2545)
ความรู้เรื่องภาษี เว็บไซต์กรมสรรพากร <http://www.rd.go.th>
นำชัย เตชะธนะวีโรจน์, ประพิน ลลิตภัทร, คดีน ลิมพ์พงษ์, หทัยชนก เตชะธนะวีโรจน์ **อยากรวยต้องรู้
เคล็ดไม่ลับสู่อิสรภาพทางการเงิน เล่ม 1 “รู้จักแผนที่นำทาง”** ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2547)
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กลีกรไทยจำกัด **การวางแผนทางการเงิน**
ประกันชีวิต vs ประกันสุขภาพ http://www.se-ed.net/prakanonline/life_health.htm
วารสารธนาคารอาคารสงเคราะห์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 33 เมษายน-มิถุนายน 2546
วารสารธนาคารอาคารสงเคราะห์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 34 กรกฎาคม-กันยายน 2546
สถาบันพัฒนาบุคลากรธุรกิจหลักทรัพย์ (TSI) **หลักสูตรความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตลาดเงินและตลาดทุน**
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2546)
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) **กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ**
<http://www.sec.or.th>
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) **กองทุนรวมหุ้นระยะยาว**
Andy Ong **Personal Financial Planning: Financial Perspective Pte Ltd.** (1999)
Kenneth M. Morris and Alan M. Siegel **Guide to Understanding Personal Finance:**
Lightbulb Press, (1992)
Lawrence J. Gitman and Michael D. Joehnk **Personal Financial Planning:** Thomson
Learning (2002)
<http://home.mweb.co.th>
<http://www.ghbhomecenter.com>
<http://www.homedd.com>
<http://www.kasikornasset.com/MutualFunds/FinancialPlanning.asp>
<http://www.rd.go.th>
<http://www.silkspan.com>
<http://www.thaibase.com>
<http://www.thaihousing.com>